



„JESTEŚCIE GORSI
OD MAFII”

JAK URZĘDNICY NISZCZĄ
C.H. NEXA SP. Z O.O.



Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
Warszawa, 2014



Spis treści

1. Wstęp	2
2. Przypadek C.H. Nexa Sp. z o.o.	3
2.1. Rok 2011 - pierwsze postępowanie kontrolne, wstrzymanie zwrotu podatku VAT, orzeczenia WSA i NSA.....	3
2.2. Lata następne - kolejne kontrole i przewlekłe ich prowadzenie, orzeczenie WSA.....	7
2.3. Próby wszczęcia postępowania karnego przeciwko urzędnikom	14
3. Podsumowanie	15
1. Analiza prawna	16



1. Wstęp

11 sierpnia 2014 roku, prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Cezary Kaźmierczak, napisał list do premiera Donalda Tuska¹. Tekst odbił się szerokim echem w mediach, a najmocniejszym (i najczęściej komentowanym) jego fragmentem, okazało się zdanie: „**z naszego punktu widzenia jesteście gorsi od mafii**”. List dotyczył nagłych, niemających uzasadnienia w jakiegokolwiek zmianie przepisów, modyfikacji urzędniczych interpretacji przepisów prawa podatkowego, oczywiście na niekorzyść podatników. Główna jego teza, wyrażona w przytoczonym powyżej zdaniu, stanowiła jednak zwięzłą diagnozę kompleksowego podejścia rządu i podległych mu urzędników do przedsiębiorców, w szczególności tych mikro, małych i średnich.

W reakcji na list, dziennikarka Dominika Wielowieyska stwierdziła, że „chciałaby zobaczyć konkretne przypadki tych prześladowań”.² Z kolei popularny lewicowy publicysta, Piotr Szumlewicz, w emocjonalnym wywodzie szafował tautologiami pokroju „łamanie przepisów podatkowych stanowi pogwałcenie prawa”, konkludując że „przedsiębiorcy są jedną z najbardziej uprzywilejowanych grup w Polsce”.³

Niestety, w kontekście przykładów, których polskie życie gospodarcze dostarcza, zdecydowanie zbyt często, powyższe komentarze wybrzmiewają **pół - tragicznie, pół - komicznie**. Niniejszy raport ma na celu przybliżenie wyjątkowego przypadku, będącego najlepszym potwierdzeniem diagnozy zawartej w liście prezesa ZPP sprzed kilku miesięcy - **sprawy przedsiębiorstwa C.H. Nexa Sp. z o.o. z Zamościa**.

¹ <http://zpp.net.pl/aktualnosci/run,niech-premier-odda-50-swoich-zarobkow,page,5,article,717.html>

² http://www.tokfm.pl/Tokfm/1,103090,16489863,Przedsiębiorcy_po_kontrolach_umow_smieciowych__Panstwo.html

³ <http://lewica24.pl/ludzie-i-polityka/44-ludzie-i-polityka/5071-szumlewicz-mafia-pracodawcow.html>

2. Przypadek C.H. Nexa Sp. z o.o.

Historia przedsiębiorstwa pana Stanisława Kujawy, zaczyna się w roku 1991, kiedy to rozpoczęło ono działalność pod firmą Centrum Handlowe Nexa Sp. z o.o., otwierając pierwszy sklep detaliczny w Tomaszowie Lubelskim. Od samego początku, przedsiębiorstwo zajmowało się m.in. handlem sprzętem AGD i RTV, z czasem specjalizując się konkretnie w tym zakresie. W ciągu ponad dwudziestu lat działalności, Nexa otworzyła **kilkanaście** kolejnych sklepów we wschodniej części kraju, systematycznie budując swoją pozycję na rynku, czego efektem są cztery nagrody „Gazela Biznesu”, oraz certyfikat „Dynamiczna Firma”. **W swoim najlepszym okresie, przedsiębiorstwo dawało pracę ponad 180 ludziom.**

2.1. Rok 2011 - pierwsze postępowanie kontrolne, wstrzymanie zwrotu podatku VAT, orzeczenia WSA i NSA

Problemy C.H. Nexa, zaczęły się **28 stycznia 2011 roku**, gdy spółka z własnej inicjatywy złożyła korektę deklaracji VAT za wrzesień, październik i listopad 2010 roku. Dwa miesiące później, dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie wydał postanowienie o **wszczęciu postępowania kontrolnego w zakresie prawidłowości rozliczeń podatku VAT za rok 2010**. 10 sierpnia 2012 roku, gdy postępowanie jeszcze trwało, Naczelnik Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie, wydał decyzję **o zabezpieczeniu na majątku spółki kwoty blisko trzech milionów złotych**, z tytułu zabezpieczenia należności ze zwrotu podatku od towarów i usług za miesiące od sierpnia do grudnia 2010 roku. Organ działał na podstawie art. 33 Ordynacji podatkowej.⁴

Art. 33.

§ 1. Zobowiązanie podatkowe przed terminem płatności **może** być zabezpieczone na majątku podatnika, a w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim także na majątku wspólnym, jeżeli zachodzi **uzasadniona obawa**, że nie zostanie ono wykonane, a **w szczególności**, gdy podatnik trwale nie uiszcza wymagalnych zobowiązań o charakterze publicznoprawnym lub dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję.

Spółka odwołała się od decyzji do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie, ten jednak utrzymał ją w mocy. Spółka zaskarżyła więc jego decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

⁴ Tekst aktu prawnego dostępny w Internecie pod adresem: isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19971370926

W wyroku z dnia 26 marca 2013 roku⁵, WSA całkowicie uwzględnił stanowisko spółki, uchylając zaskarżoną decyzję (w tym czasie toczyły się już kolejne postępowania kontrolne, o czym w dalszej części raportu).

WSA zwrócił uwagę na fakt, iż pojęcia „uzasadnionej obawy” niewykonania zobowiązania, będącego fundamentalnym elementem przesłanki zastosowania zabezpieczenia na majątku podatnika w toku postępowania kontrolnego (podatkowego), ustawodawca nie zdefiniował, ze względu na jego rozległy zakres. W związku z powyższym, obowiązkiem organu jest wykazanie, że w danym przypadku można mówić o stanie uzasadnionej obawy.

„(...)Organ podejmując decyzję zabezpieczającą ma obowiązek wykazać przesłanki zabezpieczenia, czyli okoliczności obiektywnie świadczące o tym, że ewentualne przyszłe wykonanie zobowiązania podatkowego (dobrowolne czy przymusowe) może być utrudnione lub daremne. Te okoliczności muszą wynikać z konkretnych ustaleń organu podatkowego, dotyczących sytuacji majątkowej podatnika, sposobu postępowania podatnika.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Lublinie z 26 marca 2013 roku.

Zdaniem sądu, organ podejmujący decyzję o zabezpieczeniu na majątku spółki Nexa, **nie wykazał przesłanek owego zabezpieczenia**. Nie udowodnił zaistnienia żadnej z przesłanek przykładowych, wymienionych w art. 33 §1 Ordynacji podatkowej, tj. trwałego nieuiszczania wymagalnych zobowiązań publicznoprawnych, ani też zbywania majątku, mającego na celu utrudnienie lub udaremnienie egzekucji zobowiązań podatkowych. Wobec tego organ, chcąc dokonać zabezpieczenia, powinien wykazać istnienie innych okoliczności, wpływających na zaistnienie stanu uzasadnionej obawy, co do ewentualnej przyszłej egzekucji zobowiązań podatkowych (zwrotu podatku). **W ocenie sądu, organ nie wywiązał się z tego obowiązku.**

„Natomiast dotychczas organ odwoławczy przyjął, że (...) pogarszająca się sytuacja finansowa, ekonomiczna podatnika, to okoliczności świadczące o tym, że przyszła egzekucja będzie utrudniona czy daremna (kwoty zwrotu na poziomie 2.900.000 zł). Tej treści stanowisko organu odwoławczego nie jest zgodne z prawem. W ocenie sądu nosi cechy dowolności.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Lublinie z 26 marca 2013 roku.

W dalszej części uzasadnienia, sąd wskazał, że przychody spółki ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów za pierwsze półrocze roku 2012, po wielokroć przewyższają kwotę zwrotu, a jeśli organ odwoławczy był zdania przeciwnego, to tego zdania nie uzasadnił.

⁵ Sygn. Akt I SA/Lu 136/13, orzeczenie dostępne w Internecie pod adresem: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/60452A835C>

„Jeśli podatnik podejmuje wszelkie racjonalne starania dla utrzymania się na rynku, a w przyszłości wzmocnienia swej pozycji ekonomicznej i zwiększenia przychodów, to organ nie powinien mu w tym przeszkadzać przez zabezpieczenie, a tym bardziej przez pochopne zabezpieczenie nie powinien niweczyć skuteczności takich działań podatnika.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Lublinie z 26 marca 2013 roku.

Wojewódzki Sąd Administracyjny stwierdził, że wiele z przeprowadzonych przez organ podatkowy działań i ocen, było nierzetelnych (np. powołując się na zabezpieczenia na nieruchomościach spółki, nie porównał wartości tychże zabezpieczeń z wartością samych nieruchomości, co ma istotne znaczenie przy ocenie szans na przeprowadzenie w przyszłości skutecznej egzekucji. Sąd zważył ponadto, że zasada dwuinstancyjności postępowania podatkowego, powinno się odczytywać w powiązaniu z zasadami praworządności, prawdy materialnej i budzenia zaufania podatnika do organów podatkowych. W związku z tym, obowiązkiem organu odwoławczego było ponowne, samodzielne ustalenie wszelkich istotnych okoliczności stanu faktycznego, oraz samodzielna ich ocena. W opinii sądu, wymogi te nie zostały w rzeczonyj sprawie spełnione.

Wyrok WSA, choć korzystny dla Nexa, nie był jeszcze prawomocny, co pociągnęło za sobą dwie implikacje. Dyrektor Izby Skarbowej, złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, a Naczelnik Lubelskiego US w Lublinie wydał decyzję o... **dotychczasowym zabezpieczeniu na kwotę 2.659.282 zł.**

W przedmiocie skargi kasacyjnej, NSA wydał wyrok w dniu 24 czerwca 2014 roku⁶. **Sąd oddalił skargę kasacyjną, podzielając zdanie sądu niższej instancji o nierzetelności oceny przeprowadzonej przez organ podatkowy, a zatem również nieprawidłowości decyzji o dokonaniu zabezpieczenia na majątku spółki.**

Rozważając, na chwilę, wyłącznie kwestię zastosowanego przez organ podatkowy zabezpieczenia na majątku podatnika, poza wydanymi w sprawie wyrokami, należy zauważyć bogate orzecznictwo dotyczące art. 33 Ordynacji podatkowej. W swej doniosłości, zagadnienie to było rozważane nawet przez Trybunał Konstytucyjny. Za przykład może posłużyć wyrok z dnia 8 października 2013 roku⁷, w którego obszernym - ponad czterdziestostronicowym - uzasadnieniu, Trybunał przywołał wiele orzeczeń Wojewódzkich Sądów Administracyjnych. Wyróżniony został fragment uzasadnienia wyroku WSA w Łodzi, z dnia 12 lutego 2009 roku⁸.

⁶ Sygn. akt I FSK 1301/13, orzeczenie dostępne w Internecie pod adresem: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/A44A2F9ACE>

⁷ Sygn. akt SK 40/12, orzeczenie dostępne w Internecie pod adresem: <http://isap.sejm.gov.pl/Download.jsessionid=E0FC3530F1A2146C607F81D9118E2A27?id=WDU20130001313&type=1>

⁸ Sygn. akt I SA/Łd 1341/08, orzeczenie dostępne w Internecie pod adresem: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/45A30ADFB3>

„Przyjęcie (...), że obawa wystąpiła, musi zostać wykazane w postępowaniu podatkowym poprzez podanie konkretnych, rzeczywistych faktów, które skutkowały wywołaniem takiego przeświadczenia. Niedopuszczalna jest dowolność w zakresie ustalania elementów stanu faktycznego, które miałyby uzasadniać ocenę o istnieniu obawy. Obawa ta musi być uzasadniona, a więc opierać się na faktach, a nie wyłącznie [na] przypuszczeniach prowadzącego postępowanie.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Łodzi z dnia 12 lutego 2009 roku.

Uzasadnionym wydaje się być wobec tego twierdzenie, że ten przepis Ordynacji podatkowej, **wywołuje wiele kontrowersji oraz jest przyczyną wielu sporów przed sądami administracyjnymi.**

W kontekście powyższych informacji, symptomatyczny wydaje się być pewien fakt. Przypomnieć należy, że na majątku spółki Nexa, zabezpieczono, niestety jak się okazało, środki finansowe w kwocie łącznie ponad 5,5 milionów złotych. Z niedawnej informacji Ministerstwa Finansów⁹, wynika natomiast, że po wykryciu (a nie podejrzeniu, co należy podkreślić) oszustw dotyczących podatku VAT przy obrocie paliwami, na kwotę 160 milionów złotych, **wobec 21 podmiotów zdecydowano o zabezpieczeniu łącznie 20 milionów złotych.** Wygląda więc na to, że organy podatkowe, nadgorliwe w stosunku do uczciwych podmiotów gospodarczych, stosują nad wyraz łagodne środki w stosunku do autentycznych przestępców.

⁹ http://www.mf.gov.pl/news1/-/asset_publisher/u7QN/content/id/10586174;jsessionid=A32E076B6DA1B707431CFCC9D090C3F4

2.2. Lata następne - kolejne kontrole i przewlekłe ich prowadzenie, orzeczenie WSA

Dalsze lata i miesiące przyniosły następne kontrole podatkowe. Bieg wydarzeń przedstawiony jest w niniejszej tabeli.

23 października 2012 roku- Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lublinie wszczyna kontrolę podatkową w zakresie zasadności zwrotu różnicy podatku VAT za sierpień 2012 roku.

9 listopada 2012 roku- Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lublinie wszczyna kontrolę podatkową w zakresie zasadności zwrotu różnicy podatku VAT za wrzesień i październik 2012 roku.

15 stycznia 2013 roku- Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie wszczyna postępowanie kontrolne w zakresie zasadności zwrotu różnicy podatku VAT za listopad 2012 roku. – **POSTĘPOWANIE DO DZIŚ NIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

5 lutego 2013 roku- Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie wszczyna postępowanie kontrolne za okres od stycznia do października 2012 roku. – **POSTĘPOWANIE DO DZIŚ NIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

W stosunku do zadeklarowanych zwrotów podatku VAT za styczeń i luty 2013 roku, Naczelnik Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie rozpoczął czynności sprawdzające.

8 kwietnia 2013 roku- Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie wszczyna postępowanie kontrolne za miesiące styczeń i luty 2013 roku. – **POSTĘPOWANIE DO DZIŚ NIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

19 listopada 2013 roku- C.H. Nexa Sp. z o.o. otrzymuje zawiadomienie o zamiarze wszczęcia postępowania kontrolnego za cały rok 2011

Organ podatkowy każdorazowo nie podawał konkretnych przyczyn ciągłego przedłużania postępowań, motywując je enigmatycznie „koniecznością zgromadzenia dodatkowego materiału dowodowego”. W toku postępowań kontrolnych ujawniono nieprawidłowości u niektórych podmiotów, którzy byli kontrahentami kontrahentów spółki. Po stronie jednak samej Nexa, jak i jej bliższych partnerów handlowych, w toku kontroli podatkowych dotyczących analogicznych okresów, nie stwierdzono żadnych uchybień. Kontrahenci spółki byli czynnymi podatnikami podatku VAT, **faktury po obu stronach były zgodne, a dokumentacja kompletna.**

By dodatkowo zabezpieczyć interes spółki i zapewnić prawidłowość obrotu, 1 lipca 2012 roku Prezes Zarządu Stanisław Kujawa **zatwierdził specjalną procedurę realizacji sprzedaży przez dział eksportu.** Spółka korzystała ze wszystkich dostępnych środków, aby zweryfikować uczciwość swoich kontrahentów, wymagając od nich przedstawienia stosownych zaświadczeń (m.in. o byciu czynnym

podatnikiem VAT, a także o braku zaległości w spłacie zobowiązań publicznoprawnych). Oznacza to, że spółka dochowała więcej niż należytej staranności, przy prowadzeniu swojej działalności.

Dodatkowo, 29 października 2012 roku, doszło do spotkania między przedstawicielami spółki C.H. Nexa (w tym Prezesem Zarządu Stanisławem Kujawą), a inspektorami kontroli skarbowej. Z notatki ze spotkania wynika, że w jego toku jeden z inspektorów przyznał, że spółka jest transparentna, **a zablokowanie środków jej należnych jest błędem.**

Wobec powyższego, w związku z przewlekłością postępowań wszczętych, odpowiednio: 15 stycznia 2013 roku, 5 lutego 2013 roku i 8 kwietnia 2013 roku, spółka wystąpiła do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej z ponagleniem w trybie art. 141 Ordynacji podatkowej.

Art. 141

§ 1. Na niezakończenie sprawy we właściwym terminie lub terminie ustalonym na podstawie art. 140 stronie służy ponaglenie do:

- 1) organu podatkowego wyższego stopnia;
- 2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych, jeżeli sprawa nie została zakończona przez dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej.

§ 2. Organ podatkowy wymieniony w § 1, uznając ponaglenie za uzasadnione, wyznacza dodatkowy termin zakończenia sprawy oraz zarządza wyjaśnienie przyczyn i ustalenie osób winnych niezakończenia sprawy w terminie, a w razie potrzeby podejmuje środki zapobiegające naruszaniu terminów zakończenia spraw w przyszłości. Organ stwierdza jednocześnie, czy niezakończenie sprawy w terminie miało miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

Spółka wskazała, że organ dysponuje już materiałem dowodowym, niezbędnym do wydania decyzji w zakresie prawidłowości rozliczeń podatku VAT za przedmiotowe okresy.

Ponaglenie zostało uznane za nieuzasadnione. W związku z powyższym, spółka złożyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi na przewlekłe prowadzenie wymienionych postępowań kontrolnych, wnosząc o zobowiązanie organu do umorzenia postępowań albo wydania decyzji merytorycznych, w nieprzekraczalnym terminie.

W uzasadnieniu skarg, spółka powtórzyła argumentację przedstawioną uprzednio Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej, tj. wskazała, iż organ dysponuje już kompletnym materiałem dowodowym. Zaznaczyła również, iż nie może odpowiadać za postępowanie niektórych podmiotów, które miały relacje biznesowe z jej kontrahentami, o działaniach których, spółka nie mogła mieć żadnej wiedzy.

Organ podatkowy natomiast twierdził, że podejmowane czynności nie noszą znamion bezczynności czy opieszałości, a czas trwania postępowań wynika wyłącznie ze skomplikowanego stanu faktycznego przedmiotowej sprawy. W toku rozprawy, pełnomocnik organu nie potrafił podać, choćby przybliżonego, terminu zakończenia postępowań kontrolnych, nie wyjaśnił również, jakie konkretnie okoliczności wymagają dalszego wyjaśnienia.

Wojewódzki Sąd Administracyjny, w wyroku z dnia 17 czerwca 2014 roku¹⁰, stwierdził przewlekłość postępowań prowadzonych przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie oświadczając, że **przewlekłe prowadzenie tych postępowań ma miejsce z rażącym naruszeniem prawa**, oraz zobowiązał Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej do wydania rozstrzygnięć w rzeczonych sprawach, **w terminie jednego miesiąca od dnia zwrotu organowi akt podatkowych wraz z odpisem prawomocnego wyroku**. Innymi słowy, WSA w Lublinie całkowicie uwzględnił żądania spółki.

„Skargi spółki zasługują na uwzględnienie. Objęte nimi postępowania kontrolne, które odpowiednio mają status postępowań podatkowych, do daty wyrokowania w dniu 17 czerwca 2014 r. były prowadzone w sposób przewlekły, a stwierdzoną przewlekłość, w ocenie sądu, należy kwalifikować jako rażąco naruszającą prawo.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Lublinie z dnia 17 czerwca 2014 roku.

W uzasadnieniu wyroku, sąd zwrócił uwagę na znaczącą różnicę, między pojęciem „bezczynności” organu podatkowego, a przewlekłym prowadzeniem sprawy, przy czym drugi termin oznacza zdaniem sądu podejmowanie przez organ czynności niecelowych lub pozornych, w toku nieefektywnego i niezasadnie przedłużanego postępowania. Ponadto, sąd przedstawił skrótowy opis chronologii działań dokonywanych przez organ w toku postępowania.

„Organ w pierwszej kolejności uzyskał dokumentację źródłową od samego podatnika. Następnie, pierwsze miesiące prowadzonych postępowań kontrolnych, zasadniczo do czerwca 2013 r., przeznaczył na analizę dokumentacji będącej w dyspozycji kontrahentów. W dalszej kolejności, w drugiej połowie 2013 r., byli przesłuchiwani świadkowie. Ostatni kwartał 2013 r. i 2014 r., to czas, w którym organ wystąpił o dowody dotyczące zagranicznych kontrahentów spółki, do samego podatnika o dodatkowe dokumenty będące w jego posiadaniu i do banków o informacje dotyczące operacji finansowych spółki. W toku prowadzonych postępowań kontrolnych organ wielokrotnie postanawiał o ich przedłużeniu, powołując się na potrzebę wyjaśnienia istotnych okoliczności i zebrania materiału dowodowego, bez bliższego sprecyzowania jakie okoliczności faktyczne ma na uwadze i jakie jeszcze konkretnie dowody pozostają do przeprowadzenia.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Lublinie z dnia 17 czerwca 2014 roku.

Komentując działania organu podatkowego, sąd odwołał się do, wyrażonej w art. 125 §1 Ordynacji podatkowej, **zasady szybkości postępowania podatkowego**.

¹⁰ Sygn. akt I SAB/Lu 3/14, orzeczenie dostępne w Internecie pod adresem: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/A56FEB8CDB>

Art. 125

§ 1. Organy podatkowe powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

§ 2. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwiane niezwłocznie.

Sąd zwrócił uwagę na fakt, iż zasada szybkości postępowania jest ściśle skorelowana z zasadą prawdy obiektywnej, wyrażonej w art. 122 Ordynacji podatkowej, zobowiązującej organy podatkowe do wyczerpującego zbadania wszystkich istotnych okoliczności faktycznych sprawy.

W toku dalszych wywodów, sąd odwołał się do następujących przepisów Ordynacji podatkowej, w tym m.in. art. 139 i art. 140, rozumianych w powiązaniu z art. 121.

Art. 139

§ 1. Załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Art. 140

§ 1. O każdym przypadku niezakończona sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

§ 2. Ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 121

§ 1. Postępowanie podatkowe powinno być prowadzone w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych.

§ 2. Organy podatkowe w postępowaniu podatkowym obowiązane są udzielać niezbędnych informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego pozostających w związku z przedmiotem tego postępowania.

Sąd stwierdził, że z przytoczonych wyżej przepisów, wynika jasno, że organ podatkowy nawet szczególnie skomplikowaną sprawę (a taką, zdaniem organu, jest sprawa C.H. Nexa sp. z o.o.) musi załatwić w terminie 2 miesiące od momentu wszczęcia postępowania. Wziąwszy pod uwagę konieczność uzyskania materiału dowodowego od podmiotów zagranicznych, dodatkowe dwa miesiące pozwoliłyby na wydanie decyzji w rzeczonyj sprawie. W przypadku konieczności przedłużenia postępowania, organ powinien poinformować podatnika o dokładnych powodach tego przedłużenia. Dopiero prowadzenie postępowania zgodnie z powyższymi wytycznymi, urealnia zasadę budzenia zaufania podatnika do organów podatkowych. W opinii sądu jednak, organy podatkowe uczyniły z art. 140 Ordynacji podatkowej instrument dla prowadzenia postępowań kontrolnych w sposób nieograniczony w czasie, w efekcie zmierzając do obejścia dyrektywy zawartej w art. 139. Sąd nie zaakceptował tłumaczenia organu podatkowego, jakoby wciąż oczekiwał on na kolejne niezbędne dowody oraz analizował obecnie te, którymi już dysponuje.

„Rzecz w tym, że o niezbędne dowody organ miał obowiązek wystąpić dużo wcześniej i powinny one już wszystkie, w całości, zostać przeanalizowane przez organ pod kątem przepisów materialnego prawa podatkowego, a ściślej prawidłowości deklarowanych przez spółkę rozliczeń podatku od towarów i usług za rozpatrywane okresy rozliczeniowe.”

Uzasadnienie wyroku WSA w Lublinie z dnia 17 czerwca 2014 roku.

Dodatkowo, na niekorzyść organu świadczy fakt, iż nie jest on w stanie udzielić konkretnej odpowiedzi na pytanie, jakie dowody są jeszcze niezbędne dla rzetelnej oceny stanu faktycznego, a co za tym idzie zakończenia postępowania kontrolnego.

W uzasadnieniu wyroku, WSA przytoczył orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, m.in. wyrok z dnia 17 lipca w sprawie pytania prawnego Naczelnego Sądu Administracyjnego¹¹. We wspomnianym wyroku, Trybunał zwrócił uwagę na konieczność wyważenia dobra postępowania podatkowego, z dobrem podatnika, który chciałby mieć pewność, co do swojej sytuacji prawno podatkowej.

Według sądu, skoro po kilkunastu miesiącach prowadzenia postępowań, organ nie potrafi ani podatnikowi, ani sądowi, podać choćby przybliżonej daty zakończenia postępowań, takie postępowanie jest jawnym naruszeniem zasad postępowania podatkowego, a w konsekwencji art. 2 Konstytucji, więc wyrażonej w nim zasady demokratycznego państwa prawnego.

Stwierdzając rażące naruszenie prawa przez organ podatkowy, sąd akcentuje, iż użycie sformułowania „rażące” jest fakultatywne i stanowi o niejako kwalifikowanej formie naruszenia prawa. Wynika z tego, że nie każde naruszenie prawa poprzez przewlekłe prowadzenie postępowania, będzie naruszeniem rażącym. W tym konkretnym osądzanym przypadku, zdaniem sądu, nie dość, że dochodzi do przewlekłości postępowania wyjątkowo rażącej i oczywistej, to na dodatek organ podatkowy nie udziela ani podatnikowi, ani sądowi, informacji w zakresie charakteru dowodów, które ma w toku dalszego postępowania uzyskać, jak i okoliczności sprawy, budzących jego wątpliwości.

¹¹ Sygn. akt P 30/11, wyrok dostępny w Internecie pod adresem:
<http://isap.sejm.gov.pl/Download.jsessionid=0B10185FAF37389460288A52BF50D0B5?id=WDU20120000848&type=1>

8 września 2014 roku, Dyrektor Urzędu Skarbowej w Lublinie złożył w przedmiocie wyroku WSA w Lublinie, skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Niespełna miesiąc wcześniej, 21 sierpnia, wydano postanowienie o przedłużeniu terminu zakończenia kontroli podatkowych do dnia 27 października. Jako powód podano, jak zwykle, „konieczność przeprowadzenia dalszego postępowania dowodowego i wyjaśniającego oraz zebrania materiałów w sprawie”.

W efekcie przewlekłych, ciągle przedłużających się kontroli, spółka była zmuszona zwolnić ponad sto osób. Zastosowane zabezpieczenia, zsumowane z wstrzymanym do momentu zakończenia postępowań zwrotem podatku VAT, pozbawiły spółkę środków w wysokości ponad 30 milionów złotych. Przez kontrole krzyżowe u kontrahentów spółki, nadszarpnięto jej, budowany przez ponad 20 lat, wizerunek solidnego przedsiębiorstwa. Nexa straciła pozycję, na którą systematycznie pracowała całe lata.

Wyjątkowo bulwersującym aspektem, który należałoby zanalizować w kontekście sprawy C.H. Nexa, jest faktyczny skutek działań podejmowanych przez organy podatkowe. Wydaje się, że **najistotniejszym skutkiem jest faktyczny brak zwrotu nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym, do którego to zwrotu spółka ma prawo na mocy ustawy o podatku od towarów i usług**¹².

Art. 87

1. W przypadku gdy kwota podatku naliczonego, o której mowa w art. 86 ust. 2, jest w okresie rozliczeniowym wyższa od kwoty podatku należnego, podatnik ma prawo do obniżenia o tę różnicę kwoty podatku należnego za następne okresy lub do zwrotu różnicy na rachunek bankowy.

Przepis art. 87 ust. 1 jest jednym z najważniejszych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług. Urzeczywistnia on bowiem zasadę neutralności podatku VAT, której sensem jest przerzucenie ciężaru tego podatku na ostatniego uczestnika łańcucha obrotu gospodarczego, tj. konsumenta. W przeciwnym wypadku, tzn. zakładając brak możliwości odliczenia podatku VAT uiszczonego na poprzednich etapach obrotu (a co za tym idzie, brak możliwości uzyskania zwrotu podatku), mielibyśmy do czynienia z mechanizmem kaskadowym, w którym zagregowana wysokość podatku do uiszczenia, zależałaby od długości łańcucha produkcji, w konsekwencji doprowadzając niejako do opodatkowania podatku na każdym kolejnym etapie. Można więc śmiało stwierdzić, że postępowanie organów podatkowych w przypadku C.H. Nexa, **doprowadza do złamania elementarnej zasady konstrukcyjnej podatku VAT, ponieważ na tę chwilę, ostateczny ciężar podatku ponosi spółka**. W tym kontekście, warto spojrzeć na stanowisko judykatury w tej sprawie. Istotny wydaje się wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 października 2008¹³, w którym potwierdzona jest myśl zawarta w toku dotychczasowego wywodu w tym podrozdziale raportu, zbieżna zresztą z linią doktryny prawniczej.

¹² Tekst aktu prawnego dostępny w Internecie pod adresem:
<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20040540535>

¹³ Sygn. akt K 16/07, wyrok dostępny w Internecie pod adresem:
<http://isip.sejm.gov.pl/Download?id=WDU2008190117001&type=1>

„Konsument finalny płaci cenę, w której ten podatek jest zawarty i tym sposobem ostatecznie ponosi jego ekonomiczny ciężar. Tym samym prawo podatników VAT do odliczenia podatku naliczonego od należnego, jak również zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, będące wyrazem zasady jego neutralności, powinno być realizowane w rozsądnym terminie. W przeciwnym razie zostanie podważona de facto zasada ekonomicznej neutralności VAT.”

Uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 października 2008 roku.

Przy okazji zacytowanego fragmentu wyroku, odnieść należy się również do kwestii przewlekłości postępowań prowadzonych przez organy podatkowe w stosunku do C.H. Nexa, zadając pytanie - dlaczego możliwe jest bezzasadne prowadzenie w tej sprawie postępowań podatkowych przez tak długi czas?

Kluczem do odpowiedzi na powyższe pytanie jest art. 83 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej¹⁴.

Art. 83

1. Czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać:

- 1) w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców - 12 dni roboczych;
- 2) w odniesieniu do małych przedsiębiorców - 18 dni roboczych;
- 3) w odniesieniu do średnich przedsiębiorców - 24 dni roboczych;
- 4) w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorców - 48 dni roboczych.

2. Ograniczeń czasu kontroli nie stosuje się w przypadkach, gdy:

(...)

5) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu.

Okazuje się więc, że generalne ograniczenie czasu trwania wszystkich kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym, nie obejmuje kontroli dotyczących zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług. W grę wchodzi więc, przytoczony w toku wcześniejszego wyводу termin 2 miesięcy, określony w Ordynacji podatkowej. Niestety dochodzenie swoich praw przed sądem administracyjnym jest procesem dosyć powolnym, więc w praktyce, jak pokazuje przykład Nexa, organ podatkowy może ten termin przedłużać wielokrotnie, bez podania jasnej przyczyny.

¹⁴ Tekst aktu prawnego dostępny w Internecie pod adresem: isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU20041731807&type=3

2.3. Próby wszczęcia postępowania karnego przeciwko urzędnikom

15 marca 2013 roku, pełnomocnik Stanisława Kujawy, złożył w Prokuraturze Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie, zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przez funkcjonariuszy Lubelskiego Urzędu Skarbowego oraz Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie przestępstwa wypełniającego znamiona czynu opisanego w art. 231 §1 kodeksu karnego¹⁵.

Art. 231

§ 1. Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

31 grudnia 2013 roku, prokuratura rejonowa umorzyła śledztwo, motywując swoją decyzję brakiem materiału dowodowego wystarczającego do wystosowania aktu oskarżenia.

Na wyżej wymienione postanowienie, pełnomocnik pokrzywdzonego C.H. Nexa Sp. z o.o., złożył w dniu 31 stycznia 2014 roku zażalenie, zarzucając prokuraturze obrazę przepisów materialnego prawa karnego, oraz szereg naruszeń przepisów kodeksu postępowania karnego, w tym nieprzeprowadzenia lub nieuwzględnienia wielu dowodów. W szczególności, pełnomocnik spółki zarzucił prokuraturze niedbałe i stronnicze prowadzenie śledztwa, o czym świadczyć miał brak zabezpieczenia akt skarbowych i akt kontroli skarbowej oraz brak ustaleń w zakresie czynności faktycznie przeprowadzonych w ramach postępowań kontrolnych. Pełnomocnik spółki zwrócił również uwagę na fakt, iż zeznania urzędników skarbowych stały w sprzeczności z częścią dokumentacji urzędowej.

Zażalenie zostało rozpatrzone przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie i postanowieniem z dnia 8 maja 2014 roku nieuwzględnione. W uzasadnieniu postanowienia nie uwzględniono zarzutu pełnomocnika spółki, dotyczącego braku zabezpieczenia przez organ postępowania przygotowawczego akt skarbowych i akt kontroli skarbowej.

W związku z powyższym, w dniu 27 czerwca 2014 roku, pełnomocnik spółki skierował do Prokuratury Generalnej wniosek o podjęcie postępowania na nowo i objęcie nadzorem.

¹⁵ Tekst aktu prawnego dostępny w Internecie pod adresem:
<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970880553>



3. Podsumowanie

Sprawa C.H. Nexa Sp. z o.o. z Zamościa, stanowi jak najbardziej dobitne i szokujące potwierdzenie tezy, zgodnie z którą aparat skarbowy w Polsce jest „gorszy od mafii”. **Nawet mafia bowiem ma na tyle rozsądku, by haracz pobierać w sposób, który nie doprowadzi ofiary do upadłości.** Tego rozsądku brakuje polskim urzędnikom, którzy **nie bacząc na absurd, w jakim toną, za wszelką cenę próbują wyrobić „normy”, według których są oceniani-** a jedną z nich jest efektywność przeprowadzanych kontroli, czyli de facto ilość zatrzymanych i pozyskanych środków.

Interesujące jest porównanie wypowiedzi i zapewnień polityków, z faktycznymi działaniami podległych ich organów. Były już premier, Donald Tusk, deklarował, że w 2014 roku priorytetem rządu będzie walka z bezrobociem.¹⁶ Poseł Mariusz Grad wygłaszał podobne obietnice w Lublinie, podczas spotkania z mieszkańcami.¹⁷ Jak się to ma do sytuacji, w której organy podatkowe niszczą uczciwe przedsiębiorstwo, pozbawiając ponad setkę ludzi pracy? **I to dokładnie w województwie lubelskim, gdzie stopa bezrobocia w 2012 roku wyniosła 14,1%¹⁸ i była wyższa niż w kraju ogółem?**

Pozostaje liczyć na to, że przychylne podatnikom rozstrzygnięcia sądów administracyjnych wpłyną w pewien sposób na stan rzeczy i ukróć urzędniczą samowolę.

¹⁶ <http://www.rp.pl/arttykul/1075792.html?print=tak&p=0>

¹⁷ <http://roztocze.net/platforma-rozmawiala/>

¹⁸ http://old.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/lublin/ASSETS_bezrobocie_za_2012.pdf

1. Analiza prawna

DOTYCZĄCA KONTROLI SKARBOWEJ W CENTRUM HANDLOWE „NEXA” SPÓŁKA Z ORGANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Dyrektor Izby Skarbowej w Lublinie oraz Dyrektor Kontroli Skarbowej w Lublinie dopuścili się następujących rażących naruszeń przepisów prawa.

Dyrektor Izby Skarbowej w Lublinie wydając decyzję z dnia 7 grudnia 2012 r. nr PTI/4407-0223/12/AC/36638 w przedmiocie zabezpieczenia zobowiązań podatkowych nie odniósł się w sposób wnikliwy do sytuacji majątkowej Spółki Centrum Handlowe NEXA Sp. z o. o. w Zamościu. W sposób oczywisty w/w Organ nie wykazał przesłanek zabezpieczenia, a taki obowiązek niewątpliwie na nim spoczywał. W sytuacji, w której Spółka podejmowała wszelkie działania związane z utrzymaniem swojej pozycji rynkowej oraz jej wzmocnieniem, nie celowym było działanie utrudniające, poprzez zastosowanie wobec niej zabezpieczenia. Ponadto w/w decyzja Organu zawierała liczne braki dotyczące uzasadnienia, chociażby analizy całokształtu prowadzonej działalności, prognozy dotyczącej stanu majątkowego firmy w przyszłym okresie czasowym etc. Na Organie spoczywał obowiązek samodzielnego ustalenia wszystkich istotnych okoliczności stanu faktycznego, tym samym przy wydawaniu w/w decyzji doszło do naruszenia art. 120, art. 121 § 1 oraz art. 122 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (dalej OP) (Dz. U. 1997 Nr 137 poz. 926 ze zm.). Zasada praworządności wyrażona w art. 120 OP oznacza działanie w ramach źródeł prawa powszechnie obowiązującego, czyli Konstytucji RP, ustaw i ratyfikowanych umów międzynarodowych. Orzecznictwo, tak jak i doktryna, nie mogą stanowić podstawy rozstrzygnięć, a jedynie mogą wskazywać na wykładnię określonych przepisów por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 11 lipca 2007 r., sygn. akt I SA/OL 223/07.

Organy podatkowe zobowiązane do działania na podstawie przepisów prawa tj. art. 7 Konstytucji RP oraz art. 120 OP, mają obowiązek stosowania nie tylko przepisów prawa krajowego, lecz także przepisów prawa wspólnotowego. W przypadku kolizji przepisów prawa wspólnotowego z przepisami krajowymi, zgodnie z zasadami bezpośredniego skutku i pierwszeństwa organy te powinny odmówić zastosowania przepisów krajowych na rzecz mających bezpośrednie zastosowanie przepisów prawa wspólnotowego por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Białymstoku z dnia 23 lutego 2007 r., sygn. akt I SA/BK 57/07.

Prawo wspólnotowe pozwala zgodnie z art. 17 oraz 18 (4) VI Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, państwom członkowskim na zastosowanie jednej z dwóch możliwości tj. mogą dokonać natychmiastowego zwrotu albo odroczyć go do następnego okresu rozliczeniowego. Zgodnie z przyznanym podatnikowi na podstawie w/w artykułu prawem, zabrania się państwom członkowskim odroczyć dokonania zwrotu na więcej niż jeden okres rozliczeniowy, a w żadnej mierze na czas nieoznaczony. Ponadto podatnik ma prawo do natychmiastowego odliczenia podatku należnego. Organy podatkowe w zupełności zignorowały prawo wspólnotowe oraz kwestię pierwszeństwa zastosowania prawa wspólnotowego wobec przepisów krajowych w sytuacji ich kolizji.

Ordynacja podatkowa określa zasady ogólne postępowania podatkowego, zatem są to zasady obowiązujące organy podatkowe w ramach prowadzonych przez nie postępowań. Wśród tych zasad, w art. 121 § 1 OP wyrażona została zasada zaufania – zgodnie z tym przepisem postępowanie podatkowe powinno być prowadzone w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych. Zgodnie z orzecznictwem oznacza to, że wyrażona w art. 121 § 1 OP zasada zaufania do organów podatkowych nie może być traktowana wyłącznie jako abstrakcyjny postulat wobec tych organów, lecz jako norma prawna, której zastosowanie mieć będzie konkretny wymiar (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 marca 2002 r., sygn. akt III SA 3390/00). Z zasady tej wynika zakaz przerzucania na podatnika błędów lub uchybień popełnionych przez samego prawodawcę, polegających na niejasności przepisów, np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 grudnia 1999 r., sygn. akt III SA 8092/98. Podatnika nie mogą też obciążać błędy lub uchybienia organu podatkowego, w szczególności niewłaściwa interpretacja przepisów prawa. Oba organy w sposób rażący dopuściły się naruszenia przepisu art. 121 OP, a ich działanie w żadnej mierze nie budziło zaufania do organu podatkowego przez podatnika.

Organ podatkowy wydając powyższą decyzję naruszył również art. 33 OP. Organ wydał decyzję o zabezpieczeniu, które winno być stosowane wobec zobowiązań podatkowych przed terminem płatności o ile zachodzi uzasadniona obawa, że nie zostanie ono wykonane. Ustalenie istnienia przesłanki, o której mowa w art. 33 § 1 Ordynacji podatkowej, wymaga przeprowadzenia przez organ stosownego postępowania, a ciężar wykazania, że zachodzi przesłanka w postaci uzasadnionej obawy niewykonania zobowiązania podatkowego obciąża organ podatkowy, który winien zgromadzić dowody potwierdzające tę okoliczność i wyczerpująco je rozpatrzyć (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 27 lutego 2012 r., sygn. akt I SA/Wr 1655/11). W niniejszej sprawie nie można uznać, aby organ podatkowy dopełnił w/w obowiązku.

Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie prowadząc postępowania na podstawie postanowień: z dnia 15 stycznia 2013 r. nr UKS0691/W3P7/42/15/13/2/005, z dnia 5 lutego 2013 r. nr UKS0691/W3P7/42/102/13/2/005, z dnia 5 lutego 2013 r. UKS0691/W3P7/42/101/13/2/005 oraz z dnia 8 kwietnia 2013 r. nr UKS0691/W3P7/42/115/13/2/005 dopuścił się naruszenia art. 122 i 125 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z zasadą zawartą w art. 125 w/w ustawy, organy podatkowe powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwiane niezwłocznie, czyli natychmiast. Zatem na przykład, gdy podstawę odliczenia podatku od towarów i usług stanowi wyłącznie faktura VAT czy też dokument SAD, to mnożenie dowodów z zeznań świadków, zbieranie zbędnych dokumentów, prowadziłyby do nadmiernego przedłużenia postępowania, co stałoby w sprzeczności z zasadą szybkości postępowania podatkowego, por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Białymstoku, z dnia 29 sierpnia 2007 r., sygn. akt I SA/BK 332/06.

W powyższych postępowaniach zachodziły przesłanki do szybkiego wydania decyzji, a Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie kilkakrotnie przekroczył termin do ich wydania.

Na podstawie art. 122 i art. 187 § 1 OP organ podatkowy winien zebrać cały materiał dowodowy. Postępowanie to powinno doprowadzić do zrekonstruowania konkretnego prawnopodatkowego stanu faktycznego. Poszukiwania stanu faktycznego powinny objąć wszystkie okoliczności towarzyszące przeprowadzaniu poszczególnych dowodów, zwłaszcza mające znaczenie dla oceny ich wiarygodności oraz mocy przekonywania. Obowiązek zebrania całego materiału dowodowego

oznacza, że organy podatkowe nie mogą ograniczać się do przeprowadzenia tylko niektórych dowodów, kierując się z góry przyjętym założeniem, że inne dowody są zbędne, por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 marca 2007 r., sygn. akt II FSK 451/06. Organy podatkowe nie mogą dowolnie selekcjonować dowodów, które są podstawą ustaleń faktycznych. Nie mogą odmawiać przesłuchania świadka zgłaszanego przez podatnika, jeżeli z własnej inicjatywy przesłuchują świadka, którego związek z interesami podatnika jest podobny. W przypadku odmiennych ustaleń od wskazywanych przez stronę, organ podatkowy zobligowany jest dopuścić wnioskowany przez stronę dowód.

Ponadto zgodnie z art. 140 OP o każdym przypadku niezakończenia sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin zakończenia sprawy. Organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin zakończenia sprawy również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu. Zawiadomienie o niezakończeniu sprawy w terminie organ podatkowy powinien skierować do strony niezwłocznie. Winno to mieć miejsce już w momencie pojawienia się jakiegokolwiek przeszkody uniemożliwiającej dalsze kontynuowanie postępowania w sprawie. Organ powiadamiając stronę postępowania o takim fakcie powinien wskazać, jakie są przyczyny niedotrzymania ustawowego terminu, a w szczególności, jakie czynności organ podjął i z jakiego konkretnego powodu nie może zakończyć postępowania dowodowego i wydać decyzji.

Organ podatkowy naruszył wszelkie przewidziane terminy nałożone na niego przepisami prawa, a w szczególności poza powyżej wskazanym art. 125 OP, naruszył art. 139 OP. Zakończenie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Niezwłocznie powinny być zakończone sprawy, które mogą być rozpatrzone na podstawie dowodów przedstawianych przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub na podstawie faktów powszechnie znanych i dowodów znanych z urzędu organowi prowadzącemu postępowanie. Natomiast zakończenie sprawy w postępowaniu odwoławczym powinno nastąpić nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia otrzymania odwołania przez organ odwoławczy, a sprawy, w której przeprowadzono rozprawę lub strona złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy - nie później niż w ciągu 3 miesięcy. Zatem bezsprzecznie terminy w przedmiotowych sprawach zostały przekroczone kilkakrotnie.

Organ podatkowy wydając kolejne postanowienia z dnia 21 sierpnia 2014 r. winny jest dotrzymać wskazanego przez Sąd terminu tj. wydania rozstrzygnięć w terminie miesiąca od dnia otrzymania akt wraz z prawomocnym wyrokiem. W sytuacji niewykonania prawomocnego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, należy wezwać organ do wykonania wyroku, a w późniejszej kolejności wystąpić do WSA ze skargą wraz z wnioskiem o ukaranie organu grzywną, a następnie w sytuacji braku reakcji organu podatkowego z powództwem o odszkodowanie za poniesione straty w wyniku działania organu.

Adwokat
Jacek Cieplak

Warszawa, dnia 15 października 2014 r.

ZWIAZEK PRZEDSIEBIORCÓW I PRACODAWCÓW
UL. KRAKOWSKIE PRZEDMIESCIE 6, 00-325 WARSZAWA
TEL./FAX 22 826 08 31
MAIL: BIURO@ZZP.NET.PL, WWW.ZPP.NET.PL